

فرهنگستان

دانشگاه

چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۵ | شماره ۴۹۶۳ | HANRANTANGNEWS

«فره‌یختگان» از آخرین وضعیت پنجره خدمات دولت، درگاه ملی مجوزها و پنجره واحد مدیریت زمین گزارش می‌دهد

یک گام نزدیک‌تر به حکمرانی هوشمند

جزئیات تغییر رویکرد دانشگاه آزاد در المپیادهای علمی دانشجویی در گفت‌وگو با رئیس باشگاه پژوهشگران و نخبگان جوان

نسل تازه استعدادها در راه است

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

تبدیل یک رقابت چندساعته به یک مسیر چند ماهه برای پرورش نخبگان، تغییری است که دانشگاه آزاد اسلامی تلاش کرده در نگاه به المپیادهای علمی دانشجویی ایجاد کند. اگر تا دیروز المپیادهای بیشتر به عنوان آزمونی برای سنجش دانش و انتخاب برگزیدگان شناخته می‌شدند، امروز در دانشگاه آزاد قرار است نقش دیگری ایفا کنند؛ نقشی که از شناسایی استعدادها آغاز می‌شود، با آموزش، توانمندسازی و هدایت علمی ادامه پیدا می‌کند؛ در نهایت به ترتیب تیر و های متخصص برای آینده آموزش عالی و توسعه کشور می‌رسد. این تغییر رویکرد، همزمان با برگزاری سی و یکمین دوره المپیاد علمی دانشجویی کشور و برای نخستین بار با حضور سلسازمان یافته دانشگاه آزاد اسلامی در طیف گسترده‌ای از رشته‌های دانشگاهی دنبال می‌شود. بر همین اساس، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان با طراحی یک ساختار مدیریتی جدید، تلاش کرده است ضمن ایجاد هماهنگی میان واحدهای دانشگاهی سراسر کشور فرصت حضور برابر دانشجویان مستعد را در این رقابت ملی فراهم کند؛ ساختاری که در آن مدیریت اجرایی، هدایت علمی و ظرفیت‌های انسانی در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند تا فرایند شناسایی و پرورش استعدادها، به جای یک رویداد مقطعی، به یک برنامه مستمر و هدفمند تبدیل شود. این الگوی جدید، علاوه بر گسترش دامنه حضور دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در المپیادهای علمی، با هدف ایجاد یک شبکه نخبگانی و استفاده از ظرفیت استادان برجسته کشور طراحی شده است؛ شبکه‌ای که می‌تواند استعدادهای علمی را فراغ از محدودیت‌های جغرافیایی شناسایی و هدایت و زمینه حضور مؤثر آنان را در عرصه‌های علمی و پژوهشی فراهم کند. برای بررسی ابعاد این تحول، جزئیات ساختار جدید مدیریت المپیادهای علمی، برنامه‌های باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان و چشم‌انداز دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه شناسایی و پرورش استعدادهای برتر با حامد حسن‌پور، رئیس باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی به گفت‌وگو نشستیم که به‌مشروح آن را در ادامه از نظر می‌گذاریم.

■ ■ ■

سی و یکمین دوره المپیاد علمی دانشجویی کشور در حالی برگزار می‌شود که به نظر می‌رسد این دوره، فراتر از برگزاری یک رقابت علمی، از بازنگری در ساختار مدیریت المپیادهای دانشگاه آزاد اسلامی همراه شده‌است. باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان با چه رویکرد و اهدافی وارد این عرصه شده است؟

امسال برای باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی فراتر از یک مسال عادی است و در واقع یک سال تاریخی و صادقانه بگویم، یک نقطه عطف است که در دل پرآشوب شرایط موجود، شکل گرفته است. این موضوع در حوزه المپیادهای علمی دانشجویی نیز صدق می‌کند.

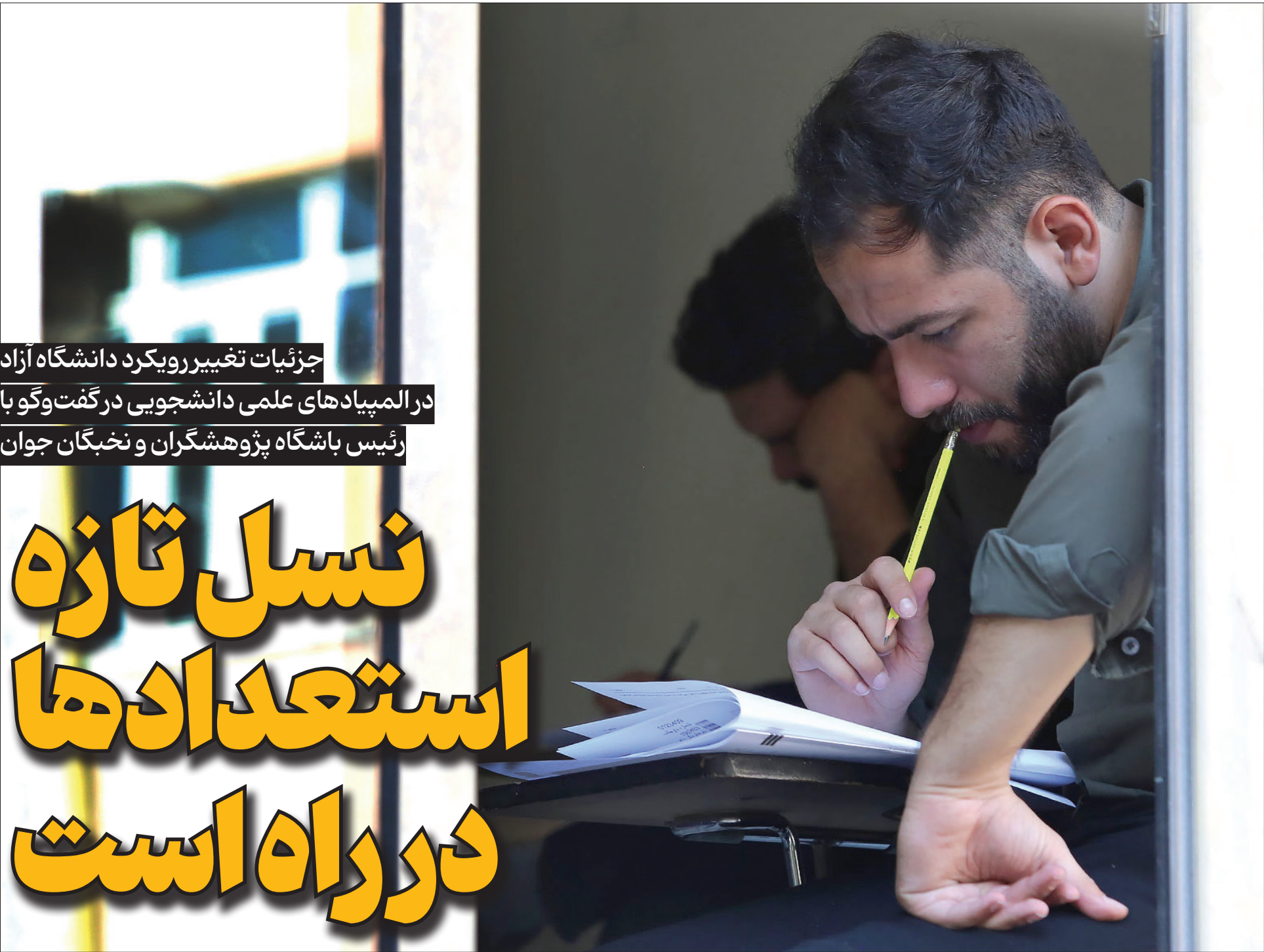
انا الله و انا الیه راجعون

همکار گرامی جناب آقای مهدی عبداللّهی
با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمان تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم.

روزنامه فرهیختگان

دکترولایتی در گفت‌وگو با «فره‌یختگان» تشریح کرد

استادان و پزشکان ایرانی آماده کمک به مردم یمن هستند

جزئیات تغییر رویکرد دانشگاه آزاد

در المپیادهای علمی دانشجویی در گفت‌وگو با

رئیس باشگاه پژوهشگران و نخبگان جوان

نسل تازه استعدادها در راه است

عکس: سترن نادجو / فره‌یختگان (ان)

دکترولایتی در گفت‌وگو با «فره‌یختگان» تشریح کرد

استادان و پزشکان ایرانی آماده کمک به مردم یمن هستند

است، اما اخیراً در جریان سفر هیئتی متشکل از استادان و رؤسای دانشگاه‌های یمن که برای تسهیل پیکر مطهر امام شهید به تهران آمده بودند، اعضای این هیئت با اینجانب ملاقات نمودند و طرف یمنی بر آمادگی برای دریافت کمک‌های فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و حوزه‌های علوم پزشکی و مهندسی (در انواع آن) و علوم انسانی تأکید کرد. «وی با اشاره به اینکه به‌عنوان رئیس هیئت‌مؤسس و هیئت‌امای دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین ریاست بیمارستان حجت‌بن‌الحسن عسکری (عج) (مسح) دانشگاهی (سابق) در این رشته‌های علمی تخصصی خود را در اختیار مردم و جوانان مظلوم و مقاوم یمن قرار دهم و در اولین گام دانشگاه آزاد یک هیئت صدفنره متشکل از دانشمندان، پژوهشگران و استادان برجسته این دانشگاه را جهت بررسی اولیه برای جلوگیری انجام این همکاری، در قالب یک تیم علمی به یمن اعزام خواهد کرد.»

دکتر علی‌اکبر ولایتی، رئیس هیئت‌مؤسس و هیئت‌امای دانشگاه آزاد اسلامی و رئیس مرکز درمانی، آموزشی و پژوهشی حجت‌بن‌الحسن عسکری (عج) (مسح) دانشگاهی (سابق) در گفت‌وگو با «فره‌یختگان» با ارزیابی تحولات بااین‌ساختار، اطمینان حاصل می‌کنیم که‌نخبگی به یک‌اتفاق، بلکه یک برآزوم هستیگی با کشور‌های اسلامی می‌تأکید کرد و گفت: «یکی از دستورات مهم امام شهید و نیز تأکیدات مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) کمک به کشورهای اسلامی در جهت رفع نیاز‌های آموزشی، درمانی و پژوهشی آن‌ها بوده است و این همکاری طی سال‌های گذشته با روابط اقدام عملی خواهد کُسرده، تأکید نمود: «اینجانب از همین امروز آماده‌ام به‌محض اعلام آمادگی دولت یمن در راستای دستور امام شهید و تأکید مقام معظم رهبری هرگونه مساعدت آموزشی، پژوهشی و پرستاری را در اختیار مردم و جوانان مظلوم و مقاوم یمن قرار دهم و در اولین گام دانشگاه آزاد یک هیئت صدفنره متشکل از دانشمندان، پژوهشگران و استادان برجسته این دانشگاه را جهت بررسی اولیه برای جلوگیری انجام این همکاری، در قالب یک تیم علمی به یمن اعزام خواهد کرد.»

فره‌یختگان

طراحی از اتلاف سراسر مایه‌های انسانی و محیط و مستعداستعدادها از فرصت المپیاد جلوگیری کنیم.

در نهایت، هدف نهایی این بازار فنی ساختاری چیست؟
رئیس مرکز درمانی، آموزشی و پژوهشی حجت‌بن‌الحسن عسکری (عج) (مسح) دانشگاهی (سابق) در گفت‌وگو با «فره‌یختگان» با ارزیابی تحولات بااین‌ساختار، اطمینان حاصل می‌کنیم که‌نخبگی به یک‌اتفاق، بلکه یک برآزوم هستیگی با کشور‌های اسلامی می‌تأکید کرد و گفت: «یکی از دستورات مهم امام شهید و نیز تأکیدات مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) کمک به کشورهای اسلامی در جهت رفع نیاز‌های آموزشی، درمانی و پژوهشی آن‌ها بوده است و این همکاری طی سال‌های گذشته با روابط اقدام عملی خواهد کُسرده، تأکید نمود: «اینجانب از همین امروز آماده‌ام به‌محض اعلام آمادگی دولت یمن در راستای دستور امام شهید و تأکید مقام معظم رهبری هرگونه مساعدت آموزشی، پژوهشی و پرستاری را در اختیار مردم و جوانان مظلوم و مقاوم یمن قرار دهم و در اولین گام دانشگاه آزاد یک هیئت صدفنره متشکل از دانشمندان، پژوهشگران و استادان برجسته این دانشگاه را جهت بررسی اولیه برای جلوگیری انجام این همکاری، در قالب یک تیم علمی به یمن اعزام خواهد کرد.»

اگر بخواهیم از منظر زمانی به فرایند نگاه کنیم، این مسیر از چه مرحله‌ای آغاز شده و به کجا می‌رسد؟

برنامه‌ریزی زمانی منجمدی انجام شده است. فرایند برنامه‌ریزی، ثبت‌نام و غربالگری اولیه از دی‌ماه سال گذشته آغاز شد تا بتوانیم در میان انبوه متقاضیان، استعداد‌های برتر را با استفاده از غربالگری‌های استاندارد شناسایی کنیم. پس از مرحله غربالگری، از فروردین‌ماه، «دوره‌های توان‌افزایی» آغاز شده است. این دوره‌ها یک عمیق برگزار می‌شود. هدف به‌صورت مجازی و با تمرکز بر یادگیری عمیق برگزار می‌شود. هدف نهایی ما، رسیدن به نقطه اوج در روز جمعه ۲ مردادماه ۱۴۰۵ است؛ روزی که از کم‌ترین مرحله‌غیر مشترک وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برگزار می‌شود و برترین‌های این مسیر، مشخص خواهند شد.

دانشگاه آزاد اسال در کدام رشته‌ها شرکت کرده است؟
روانشناسی، مهندسی شیمی، حقوق، سلول‌های بنیادی و مهندسی بافت، طراحی صنعتی، علوم اقتصادی، مهندسی کامپیوتر، مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، زیست‌شناسی، مهندسی برق، زبان و ادبیات فارسی، مهندسی مکانیک، مهندسی صنایع، علوم تربیتی، شیمی، مهندسی عمران، ریاضی؛ در تمامی این رشته‌ها برنامه‌ریزی‌های مناسب انجام شده است.

در پایان گفت‌وگو، برای دانشجویان منتخب چه پامی دارید؟
قبل از هر چیز، به‌همه دانشجویان منتخب‌هیئت دانشگاه آزاد اسلامی در مناطق دهگانه تبریک می‌گویم، شما امروز در جایگاهی قرار گرفته‌اید که حاصل تلاش، پیگیری و شایستگی علمی شماست. علاوه بر آن، شما نمایندگی جامعه دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی را بر عهده گرفته‌اید. از اینجا به بعد، از شما انتظار می‌رود با همان جدیت و انگیزه‌ای که تا امروز داشته‌اید، مسیر را ادامه دهید و از فرصت ارزشمندی که پیش رویتان قرار گرفته، بهترین بهره را ببرید و امیدواریم شاهد اثرگذاری هر چه زودتر و عمیق‌تر شما در رشد و تعالی کشور عزیزمان باشیم. از همه دانشجویان عزیز می‌خواهم که برای حمایت‌های بیشتر و اطلاع از جزئیات اجرایی و حضور در آزمون که در روز جمعه دوم مردادماه برگزار می‌شود با سرپرستان مناطق خود در باشگاه در تماس باشند.

ما در باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان تلاش کرده‌ایم تا این مسیر با نظم، دقت و حمایت کامل پیش برود و اطمینان داریم که با همراهی دانشجویان، استادان و سرپرستان مناطق این مره‌خه نیز با موفقیت طی خواهد شد. در پایان نیز لازم می‌دانم از حمایت‌های شورای هدایت استعداد‌های درخشان و به‌خصوص ریاست دانشگاه که اهتمام ویژه‌ای به موضوع المپیاد علمی دانشجویی دارند تشکر کنم. برای همه دانشجویان آرزوی موفقیت دارم و امیدوارم نتیجه این تلاش ها آغاز فصل ثوابی در مسیر علمی و حرفه‌ای‌شان باشد.

مدل مدیریت یکپارچه استفاده می‌کنیم که هدف آن ازین‌پردن شفاف میان «مرکز» و «استان» و همچنین میان «تخصص» و «اجرا» است. این ساختار سه سطحی، به‌گونه‌ای طراحی شده که هر واحد، دقیقاً روی وظیفه اصلی خود تمرکز کند. در بالاترین سطح، ستاد مرکزی باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان قرار دارد که دبیر خانه دائمی المپیاد نیز در این ستاد مستقر است. وظیفه ستاد مرکزی، مدیریت یکپارچه، تدوین استانداردهای کلی، نظارت بر کل فرایند و هماهنگی میان سطوح است. ستاد مرکزی به‌عنوان اتاق فکس، اطمینان حاصل می‌کند که راهبردهای کلی المپیاد در تمامی مناطق ورشته‌ها به شکلی هماهنگ اجرا شود. به این صورت، یک «مدیریت واحد» برای کل کشور و تمرکز لازم برای حفظ «کیفیت» ایجاد شده است.

سطح دوم، یک ساختار غیر مشترک متشکل از سرپرستان مناطق ۱۰گانه به‌عنوان مدیران اجرایی و میدانی هستند. برای اینکه مدیریت میدانی در ده منطقه آموزشی کشور به بهترین شکل ممکن انجام شود، سرپرستان مناطق را از میان دبیرانین باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان استان‌های مختلف انتخاب کرده‌ایم. این مناطق دقیقاً متناظر با مناطق اعلامی دبیر خانه المپیاد در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. وظیفه این عزیزان، ایجاد چهارچوب کلی، هماهنگی‌های اجرایی، نظارت بر پروتکل‌های استانی و تلاش در این مسیر است که مستعدی در کشور از چرخه توان‌افزایی، برگزیدگی و حمایت خارج نشود. فلسفه این کار، «توزیع عادلانه فرصت‌ها» است. ما نمی‌خواهیم نخبگی را در قالب یک کانون کوچک محدود کنیم، بلکه به دنبال آنیم که با استفاده از ظرفیت‌های دانشگاهی در ده منطقه، «دسترسی دانشجویان سراسر کشور» را تسهیل کنیم تا هر استعداد، در محیط و منطقه آموزشی خود، فرصت درخشان داشته باشد. پس به زبان ساده، غیر مشترک بودن برای عدالت و دسترسی است و تمرکز بودن برای کیفیت و یکپارچگی و البته کادر سازی برای آینده کشور.

سطح سوم، سرپرستان رشته‌های علمی‌اند که هدایت علمی و تخصصی رابر عهده دارند. در این لایه، ما از متخصصان آموزش دانشجویان را به‌صورت اساتید برجسته، صاحب‌نظران و مرجع دانشگاهی درواحد‌های مختلف کشور انتخاب شده‌اند. وظیفه این اساتید مدیریت علمی، طراحی دوره و انتخاب مدرسان، هدایت تخصصی و تعیین استانداردهای آموزشی برای دانشجویان منتخب در رشته خودشان است. استفاده از ظرفیت آموزش مجازی از مبانی به کارگیری تخصص مدرسان برجسته برای کل دانشجویان کشور در هر رشته است.

این مدل ماتر یسی چگونه کار می‌کند؟ داخل وظایف میان «سرپرست رشته» و «سرپرست منطقه» یا «اعضای کمی‌ای نمی‌شود؟
خیر، این دقیقاً نقطه قوت نیست. در مدل ماتر یسی، وظایف به‌گونه‌ای دقیق و هوشمندانه تقسیم شده که هر مدیر روی تخصص خود تمرکز کند. سرپرست رشته، هدایت علمی و آموزشی دانشجویان را به‌صورت تخصصی انجام می‌دهد، اما این فعالیت‌ها در سطح اجرایی زیر نظر مستقیم سرپرستان مناطق و در نهایت از نظر ارزیابی‌های کلی زیر نظر ستاد مرکزی باشگاه است. سرپرست منطقه، بستر، امکانات و چهارچوب‌های اداری را فراهم و سرپرست رشته، محتوا و مسیر علمی را ترسیم می‌کند و ستاد مرکزی باشگاه مدیریت یکپارچه و پایش کیفی را انجام می‌دهد. این هماهنگی میان چهار رکن ستاد مرکزی، سرپرست منطقه، سرپرست رشته و دانشجوی منتخب، باعث می‌شود که مرزهای جغرافیایی عبور کند. امیدوارم، با این